

Laidiens: 01.09.2010., Nr. 138

Ministru kabineta noteikumi Nr.663

Rīgā 2010.gada 20.jūlijā (prot. Nr.37 48.§)

Noteikumi par kārtību, kādā aviācijas darbības iekļauj Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā

Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu" 11.panta otrās daļas 17.punktu, 32.² panta 4.¹ daļas 3.punktu, 4.³ un 4.⁴ daļu, 32.³ panta 3.¹ daļu, 45.panta pirmo un 7.¹ daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā aviācijas darbības iekļauj Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā;

1.2. kārtību, kādā piešķir emisijas kvotas gaisa kuģu operatoram;

1.3. kritērijus, kādiem jāatbilst jauniem un strauji augošiem gaisa kuģu operatoriem, kuriem var piešķirt emisijas kvotas no emisijas kvotu rezerves, sākot ar 2013.gada 1.janvāri, kā arī kārtību, kādā Vides ministrija pieņem lēmumu par emisijas kvotu piešķiršanu no emisijas kvotu rezerves šādiem gaisa kuģu operatoriem;

1.4. izsolišanai paredzēto daļu no likuma "Par piesārņojumu" 32.² panta 4.² daļā noteiktajā periodā gaisa kuģu operatoriem paredzētajām emisijas kvotām;

1.5. kārtību, kādā gaisa kuģu operators kontrolē emisiju un tonnkilometru apjomu, veic monitoringu un sniedz informāciju verificētajam un atbildīgajām valsts institūcijām;

1.6. kārtību, kādā pārbauda un apstiprina gaisa kuģu operatora sagatavoto ikgadējo pārskatu par siltumnīcefekta gāzu emisiju iepriekšējā kalendāra gadā.

2. Latvija Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā iekļauj gaisa kuģu operatorus saskaņā ar Eiropas Komisijas 2009.gada 5.augusta Regulu Nr.748/2009 par to gaisakuģu operatoru sarakstu, kuri 2006.gada 1.janvārī vai pēc minētā datuma ir veikuši Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības, katram gaisakuģu operatoram norādot administrējošo dalībvalsti, un tās grozījumiem.

II. Emisijas kvotu daudzuma noteikšana

3. Emisijas kvotu daudzumu aprēķina, izmantojot aviācijas vēsturiskās emisijas, kas ir 2004., 2005. un 2006.gada vidējais emisiju apjoms un ko gaisa kuģi ir radījuši, veicot likuma "Par piesārņojumu" 1.¹ pielikumā minētās aviācijas darbības.

4. Periodā no 2012.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim kopējais gaisa kuģu operatoriem sadalāmo emisijas kvotu daudzums atbilst 97 % aviācijas vēsturisko emisiju.

5. Periodam, kas minēts likuma "Par piesārņojumu" 32.² panta 4.² daļā, sākot no 2013.gada 1.janvāra, un katrā nākamajā periodā kopējais gaisa kuģu operatoriem sadalāmais emisijas kvotu daudzums atbilst 95 % aviācijas vēsturisko emisiju, reizinot ar perioda gadu skaitu.

III. Emisijas kvotu sadale, izmantojot izsoles

6. Periodā no 2012.gada 1.janvāra līdz 31.decembrim izsola 15 % sadalāmo emisijas kvotu. Katrā nākamajā periodā, sākot ar 2013.gada 1.janvāri, izsola 15 % sadalāmo emisijas kvotu.

7. Emisijas kvotu izsolēs iegūtos ieņēmumus izmanto problēmu risināšanai, kas saistītas ar klimata pārmaiņām Eiropas Savienībā un trešajās valstīs, lai *inter alia* samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas, pielāgotos klimata pārmaiņām Eiropas Savienībā, trešajās valstīs, jaunattīstības valstīs, finansētu pētniecību un izstrādi pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās jomā, tai skaitā aeronautikas un gaisa transporta jomā, samazinātu emisijas ar zemu emisiju transporta palīdzību un segtu Kopienas sistēmas administratīvos izdevumus. Ieņēmumus no izsolēm izmanto arī iemaksu segšanai Pasaules Energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu fondā un tādu pasākumu īstenošanai, kas saistīti ar mežu izciršanas novēršanu.

8. Vides ministrija līdz kārtējā gada 1.aprīlim informē Eiropas Komisiju par iepriekšējā gadā veiktajiem pasākumiem saskaņā ar šo noteikumu 7.punktu, nosūtot vēstuli Latvijas pārstāvniecībai Eiropas Savienībā.

IV. Emisijas kvotu sadale un piešķiršana gaisa kuģu operatoriem

9. Šo noteikumu 4. un 5.punktā minētajā periodā gaisa kuģu operators var pieteikties bez maksas sadalāmo emisijas kvotu saņemšanai.

10. Lai saņemtu bezmaksas emisijas kvotas, gaisa kuģu operators 21 mēnesi pirms šo noteikumu 4. un 5.punktā minētā perioda sākuma valsts aģentūrā "Civilās aviācijas aģentūra" (turpmāk – Civilās aviācijas aģentūra) iesniedz iesniegumu. Iesniegumam pievieno pārbaudītu tonnkilometru ziņojumu par likuma "Par piesārņojumu"

1.¹ pielikumā minēto aviācijas darbību tonnkilometriem, kurus attiecīgais gaisa kuģu operators veicis tonnkilometru monitoringa gadā.

11. Tonnkilometru monitoringa gads ir:

11.1. kalendāra gads, kas beidzas 24 mēnešus pirms tā perioda sākuma, uz ko attiecas šo noteikumu 10.punktā minētais iesniegums;

11.2. šo noteikumu 4.punktā minētajam periodam – 2010.gads.

12. Šo noteikumu 10.punktā minēto iesniegumu iesniedz vismaz 21 mēnesi pirms tā perioda sākuma, uz ko tas attiecas, bet par šo noteikumu 4.punktā minēto periodu – līdz 2011.gada 31.martam.

13. Civilās aviācijas aģentūra:

13.1. no gaisa kuģu operatoriem saņemtos iesniegumus vismaz 18 mēnešus pirms attiecīgā perioda sākuma iesniedz Eiropas Komisijā. Par šo noteikumu 4.punktā minēto periodu saņemtos iesniegumus Eiropas Komisijā iesniedz līdz 2011.gada 30.jūnijam;

13.2. apkopo datus par gaisa kuģu operatoru iesniegumos norādītajiem tonnkilometriem un plānoto aviācijas darbības laikposmu un iesniedz Vides ministrijā.

14. Triju mēnešu laikā no dienas, kad Eiropas Komisija ir pieņēmusi lēmumu par Latvijai piešķiramo kopējo, izolāmo, īpašās rezerves un bez maksas sadalāmo emisijas kvotu daudzumu, kā arī līmeņatzīmi bez maksas sadalāmo emisijas kvotu sadalei, Vides ministrija aprēķina un publicē:

14.1. sadalīto emisijas kvotu kopskaitu par attiecīgo periodu katram gaisa kuģu operatoram, kas iesniedzis šo noteikumu 10.punktā minēto iesniegumu. Katram gaisa kuģu operatoram piešķiramo emisijas kvotu kopskaitu aprēķina, gaisa kuģu operatora iesniegumā norādīto tonnkilometru skaitu reizinot ar Eiropas Komisijas noteikto līmeņatzīmi;

14.2. katram gaisa kuģu operatoram sadalīto emisijas kvotu skaitu par katru gadu. Šo emisijas kvotu skaitu nosaka, gaisa kuģu operatoram attiecīgā periodā sadalīto emisijas kvotu kopskaitu, kas aprēķināts saskaņā ar šo noteikumu 14.1.apakšpunktu, dalot ar gadu skaitu periodā, kad gaisa kuģu operators veiks likuma "Par piesārņojumu"

1.¹ pielikumā minētās aviācijas darbības.

V. Īpašās rezerves emisijas kvotu sadale gaisa kuģu operatoriem

15. Eiropas Komisijas īpašajā rezervē noteiktais emisijas kvotu apjoms paredzēts gaisa kuģu operatoriem, ja:

15.1. gaisa kuģu operators sāk veikt likuma "Par piesārņojumu" 1.¹ pielikumā minētās aviācijas darbības pēc monitoringa gada, par ko ir iesniegti tonnkilometru dati saskaņā ar šo noteikumu 9., 10., 11. un 12.punktu par šo noteikumu 5.punktā minēto periodu;

15.2. gaisa kuģu operatora tonnkilometru dati gadā palielinās vidēji vairāk nekā par 18 % periodā no monitoringa gada, par ko ir iesniegti tonnkilometru dati saskaņā ar šo noteikumu 9., 10., 11. un 12.punktu par šo noteikumu 5.punktā minēto periodu, līdz attiecīgā perioda otrajam kalendāra gadam.

16. Saskaņā ar šo noteikumu 15.punktu emisijas kvotas no īpašās rezerves var saņemt tikai tie gaisa kuģu operatori, kuru darbības saskaņā ar šo noteikumu 15.1.apakšpunktu vai papildu darbības saskaņā ar šo noteikumu 15.2.apakšpunktu pilnīgi vai daļēji neturpina cita gaisa kuģu operatora iepriekš veiktas aviācijas darbības.

17. Gaisa kuģu operators, kas atbilst šo noteikumu 16.punktā minētajām prasībām, var pieteikties uz bezmaksas emisijas kvotām no īpašās rezerves, iesniedzot iesniegumu Civilās aviācijas aģentūrā. Iesniegumu iesniedz līdz šo noteikumu 5.punktā minētā perioda, uz ko tas attiecas, trešā gada 30.jūnijam.

18. Šo noteikumu 15.2.apakšpunktā minētajiem gaisa kuģu operatoriem piešķir ne vairāk par 1 000 000 emisijas kvotām.

19. Šo noteikumu 15.2.apakšpunktā minētais gaisa kuģu operators iesniegumā:

19.1. atbilstoši šo noteikumu 1. un 2.pielikumam iekļauj pārbaudītus datus par tādu likuma "Par piesārņojumu" 1.¹ pielikumā minēto aviācijas darbību tonnkilometriem, kuras gaisa kuģu operators veic šo noteikumu 5.punktā minētā perioda, uz ko attiecas iesniegums, otrajā kalendāra gadā;

19.2. sniedz pierādījumus, ka gaisa kuģu operators atbilst šo noteikumu 16.punktā minētajām prasībām;

19.3. ja uz gaisa kuģu operatoru attiecas šo noteikumu 15.2.apakšpunktā minētie nosacījumi, norāda:

19.3.1. tonnkilometru pieaugumu, kurus ir veicis attiecīgais gaisa kuģu operators no monitoringa gada, par ko iesniegti tonnkilometru dati saskaņā ar šo noteikumu 9.punktu attiecībā uz šo noteikumu 5.punktā minēto periodu, līdz šā perioda otrajam kalendāra gadam;

19.3.2. absolūto tonnkilometru pieaugumu, kurus ir veicis attiecīgais gaisa kuģu operators no monitoringa gada, par ko iesniegti tonnkilometru dati saskaņā ar šo noteikumu 9.punktu attiecībā uz šo noteikumu 5.punktā minēto periodu, līdz šā perioda otrajam kalendāra gadam;

19.3.3. absolūto tonnkilometru pieaugumu, kurus ir veicis attiecīgais gaisa kuģu operators no monitoringa gada, par ko iesniegti tonnkilometru dati saskaņā ar šo noteikumu 9.punktu attiecībā uz šo noteikumu 5.punktā minēto periodu, līdz šā perioda otrajam kalendāra gadam, – par kādu ir pārsniegts šo noteikumu 15.2.apakšpunktā minētais procentuālais apjoms.

20. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc iesnieguma iesniegšanas termiņa beigām saskaņā ar šo noteikumu 17.punktu saņemtos iesniegumus Civilās aviācijas aģentūra iesniedz Eiropas Komisijā.

21. Triju mēnešu laikā no dienas, kad Eiropas Komisija ir pieņēmusi lēmumu par līmeņatzīmi, kas jāizmanto, sadalot emisijas kvotas no īpašās rezerves, Vides ministrija aprēķina un publicē:

21.1. no īpašās rezerves sadalītās emisijas kvotas katram gaisa kuģu operatoram, kas saskaņā ar šo noteikumu 17.punktu iesniedzis iesniegumu. Šo sadalījumu aprēķina, Eiropas Komisijas noteikto līmeņatzīmi reizinot šādi:

21.1.1. ja uz gaisa kuģu operatoru attiecas šo noteikumu 15.1.apakšpunktā minētie nosacījumi, Eiropas Komisijas noteikto līmeņatzīmi reizina ar šo noteikumu 17.punktā minētajā iesniegumā norādīto tonnkilometru skaitu;

21.1.2. ja uz gaisa kuģu operatoru attiecas šo noteikumu 15.2.apakšpunktā minētie nosacījumi, Eiropas Komisijas noteikto līmeņatzīmi reizina ar absolūto tonnkilometru pieaugumu, kas ir lielāks par šo noteikumu 15.2.apakšpunktā minēto procentuālo apjomu un kas ir minēts iesniegumā;

21.2. katra gada emisijas kvotu sadali katram gaisa kuģu operatoram, ko nosaka, gaisa kuģu operatoram saskaņā ar šo noteikumu 21.1.apakšpunktu sadalītās emisijas kvotas dalot ar šo noteikumu 5.punktā minētā perioda, uz ko attiecas emisijas kvotu sadale, visu kalendāra gadu skaitu.

22. Vides ministrija izsola visas nesadalītās īpašās rezerves emisijas kvotas.

VI. Emisiju un tonnkilometru monitorings, ziņošanas kārtība un pārbaude

23. Gaisa kuģu operators iesniedz Civilās aviācijas aģentūrā monitoringa plānu, kurā noteikti pasākumi, lai saskaņā ar šiem noteikumiem veiktu monitoringu un ziņotu par emisijām un tonnkilometru datiem. Šo plānu Civilās aviācijas aģentūra apstiprina saskaņā ar Eiropas Komisijas 2007.gada 18.jūlija Lēmumu 2007/589/EK, ar ko nosaka pamatnostādnes siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringam un ziņošanai par tām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK, un Eiropas Komisijas 2009.gada 16.aprīļa Lēmumu 2009/339/EK par Lēmuma 2007/589/EK grozījumiem attiecībā uz pamatnostādņu iekļaušanu par aviācijas darbību rezultātā radīto emisiju un tonnkilometru datu monitoringu un ziņošanu par tiem (turpmāk – Eiropas Komisijas lēmums).

24. Aviācijas darbību emisiju un tonnkilometru monitoringu veic un par to ziņo saskaņā ar Eiropas Komisijas lēmumu un atbilstoši šo noteikumu 1.pielikumā minētajiem nosacījumiem.

25. Sākot ar 2012.gada 1.janvāri, gaisa kuģu operators katru gadu veic emisiju monitoringu. Tonnkilometru monitoringu gaisa kuģu operators veic saskaņā ar šo noteikumu 10. un 11.punktu. Gaisa kuģu operators katru gadu līdz 15.martam Civilās aviācijas aģentūrā iesniedz pārbaudītu emisijas ziņojumu par ekspluatētajiem gaisa kuģiem un emisijām iepriekšējā kalendāra gadā.

26. Šo noteikumu 10.punktā minēto tonnkilometru ziņojumu un 25.punktā minēto emisijas ziņojumu pārbauda saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikumā noteiktajiem kritērijiem un saskaņā ar Eiropas Komisijas lēmumu. Pārbaudi

veic kompetenta Latvijā vai kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī akreditēta neatkarīga institūcija. Latvijā verificētāju akreditē atbilstoši LVS EN 45011:1998 vai LVS EN 17020:2005 standartam un šiem noteikumiem. Par pārbaudes rezultātiem verificētājs sniedz ziņojumu gaisa kuģu operatoram.

27. Civilās aviācijas aģentūra 15 dienu laikā izvērtē gaisa kuģu operatora iesniegto tonnkilometru, emisiju un verificētāja ziņojumu un pieņem lēmumu par ziņojuma atzīšanu vai noraidīšanu. Ziņojumu noraida, ja tas neatbilst šo noteikumu 2.pielikumā minētajām prasībām un Eiropas Komisijas lēmumam. Par pieņemto lēmumu Civilās aviācijas aģentūra informē valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs".

28. Verificētājs ievēro normatīvajos aktos noteiktos termiņus, pilnībā atbild par savu darbību un verificācijas laikā iegūtās informācijas neizpaušanu verificācijas procesā neiesaistītām personām.

VII. Ziņojums Eiropas Komisijai, ja gaisa kuģu operators nepilda saistības

29. Likuma "Par piesārņojumu" 32.³ panta 3.¹ daļā minētajā lūgumā Eiropas Komisijai Civilās aviācijas aģentūra iekļauj:

29.1. pierādījumu, ka gaisa kuģu operators nav izpildījis likumā "Par piesārņojumu" un šajos noteikumos paredzētās saistības;

29.2. informāciju par Latvijas veiktajām darbībām;

29.3. pamatojumu gaisa kuģu operatora darbības aizlieguma piemērošanai Eiropas Savienībā;

29.4. ieteikumu par to, cik plašam jābūt darbības aizliegumam Eiropas Savienībā, kā arī citus piemērojamus nosacījumus.

VIII. Emisijas kvotu nodošana

30. Lai izpildītu likuma "Par piesārņojumu" 32.³ panta pirmajā daļā noteikto prasību par emisijas kvotu nodošanu, gaisa kuģu operators var izmantot:

30.1. emisijas kvotas, kas gaisa kuģu operatoram ir piešķirtas bez maksas;

30.2. emisijas kvotas, ko gaisa kuģu operators ieguvis izsolēs;

30.3. sertificētas emisijas samazināšanas vienības un emisijas samazināšanas vienības līdz 15 % no nododamo emisijas kvotu skaita, kas gaisa kuģu operatoram ir jānodod šo noteikumu 4.punktā minētajā periodā.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2008.gada 19.novembra Direktīvas 2008/101/EK, ar ko groza Direktīvu 2003/87/EK, lai aviācijas darbības iekļautu Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā.

Ministru prezidents *V.Dombrovskis*

Vides ministra vietā – zemkopības ministrs *J.Dūklavs*